

Facebookfans helpen wetenschappers bij studie insecten

Leden van de Facebookgroep 'Natural Cambodia' hebben wetenschappers geholpen bij het documenteren van zeventien soorten lantaarndragers. Dat zijn kleurrijke tropische cicaden met een opmerkelijk langgerekte 'snuif'. Twaalf soorten werden voor het eerst in Cambodja gespot.

Onze collega Jérôme Constant heeft samen met Sophany Phauk (Koninklijke Universiteit van Phnom Penh, Cambodja) en Thierry Bourgoïn (Muséum national d'Histoire naturelle, Parijs) onderzoek gedaan naar de biodiversiteit van Cambodjaanse lantaarndragers (*Fulgoridae*). Veel soorten van deze kleurrijke groep cicadeachtigen dragen op hun kop een lang uitsteeksel waarvan de functie tot nu toe niet bekend is. Behalve veldwerk en onderzoek van de bestaande insectencollecties, deden de entomologen in het bijzonder een beroep op burgerwetenschappers, melden ze in [Belgian Journal of Entomology](#).

Natural Cambodia

Voor het verzamelen van de data ging Constant gericht op zoek naar blogs, *citizen science*-platformen en fotografiesites zoals Flickr en Picasa. Hij lanceerde in de Facebookgroep 'Natural Cambodia' ook een oproep om foto's en informatie te delen. 'Dit soort onderzoek gaat misschien sneller dan een expeditie organiseren, maar neemt toch veel tijd in beslag', zegt Constant. Twaalf burgerwetenschappers reageerden op de oproep. Van de zeventien soorten die geïdentificeerd werden, zijn er twaalf voor het eerst in het land gedocumenteerd, waaronder vier enkel en alleen opgetekend door burgerwetenschappers. De actie vergroot de gegevens over lantaarndragers in Cambodja enorm, maar de aangetroffen soorten zijn allicht maar het topje van de ijsberg.

Geen reclamestunt

Citizen science is het betrekken van amateurs en niet-professionelen bij wetenschappelijk onderzoek. Binnen de natuurwetenschappen heeft burgerwetenschap al een lange traditie, en kent een opmars sinds de komst van digitale camera's, gps-toestellen en aangepaste apps en websites zoals [waarnemingen.be](#).

'Samenwerken met burgers is geen symbolisch gebaar of een reclamestunt', zegt Constant. 'Een aantal van die zogenaamde 'amateurs' zijn vaak gaandeweg specialisten geworden.' Constant heeft al heel wat nieuwe soorten beschreven in samenwerking met amateurs, en [schakelde vorig jaar zelfs schoolkinderen in](#) voor het beschrijven van een nieuwe soort wandelende tak.

Tekort aan taxonomen

Toch zijn er vandaag te weinig opgeleide taxonomen om de biodiversiteit te documenteren, vindt hij. Constant: 'Voor veel soorten is er zelfs geen enkele specialist. Wanneer we alleen de taxonomen vervangen die op pensioen gaan, verliezen we veel kennis en expertise. Het zou vanzelfsprekend moeten zijn – maar dat is het niet! – dat een taxonoom die de pensioenleeftijd nadert, een jonge wetenschapper opleidt die het werk overneemt ... We verspillen kennis, tijd, energie en geld omdat we niet goed plannen.'

Constant is nu samen met een andere burgerwetenschapper, Joachim Bresseel, een inventaris aan het maken van alle tot nu toe gekende wandelende takken (*Phasmatodea*) in Vietnam. Nog minstens 120 nieuwe soorten takken wachten op een beschrijving.